

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง การคัดลายมือ

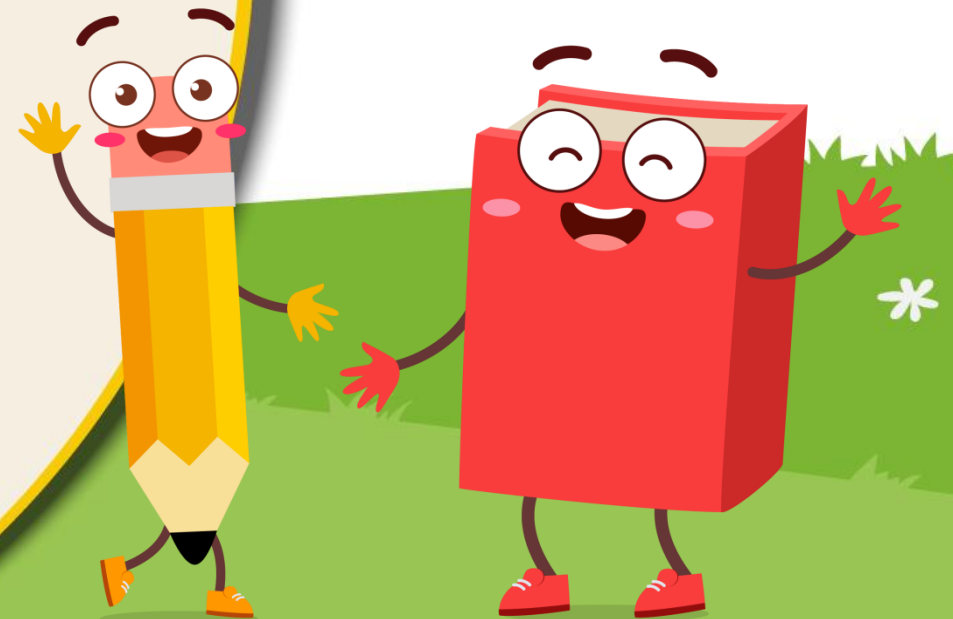
ครูผู้สอน

ครูเกศวลี

มะลิโชติ

ครูอนุชา

อินทร์พ่วง

การคัดลายมือ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการคัดลายมือได้
๒. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดได้
๓. มีมารยาทในการเขียน

เขียนลายมือมีหลักรู้จักนั่ง
ตัวต้องตั้งตรงแนบเป็นแบบอย่าง
จับดินสอปากกาถูกท่าทาง
สมุดวางพลงเพ่งแล้วเล็งแล
คอยเขียนไปให้งามตามลัคนัด
ข้อไฟจัดวัดกะระยะแน
สระหรือเครื่องหมายอย่าย้ายแปร
ตั้งใจแน่วมีระเบียบเรียบร้อย

“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”

ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๔๘๙

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับเหนืออุทุมพรพระราชอาสน์สรงพระมุรธาภิเษก
เจ้าพนักงานไขสหัสธาราอันเจือด้วยน้ำปัญจมหานทีใหม่ชยมประเทศฯ และน้ำ ๔ สระ
ในราชอาณาจักรไทยตามพระราชประเพณีแต่โบราณกาล หลังจากนั้นสมเด็จพระ
สังฆราชเจ้าถวายน้ำพระพุทธมนต์จากครอบพระกริ่งกับพระครอบยันตรนพคุณ
จากหนทรงเครื่องบรมขัตติยราชภักษาภรณ์ เสด็จออกยังพระที่นั่งไพศาลทักษิณ
สถิตเหนือพระแท่นอัฐทิศภายใต้พระบรมเศวตฉัตรทรงรับน้ำอภิเษกซึ่งสมาชิกรัฐสภา
ทูลเกล้าถวายเพื่อยัญญเชิญให้ทรงแผ่นพระราชอาณา ปกครองประชาชนในทิศทั้ง ๘

จากนั้นประทับเหนือพระที่นั่งภัทรบิฐภายใต้หนพญาลมहाเศวตฉัตร
ทรงรับพระสุพรรณบัฏ เเบญจราชกกุธภัณฑ์ขัตติยราชวราภรณ์เครื่องขัตติยราชูปโภค
และพระแสงราชศัสตราวุธจากพระมหाराชาความเทพมุนี และได้พระราชทาน

การคัดลายมือให้ถูกต้องตามหลักการเขียนคำไทย
คือ เขียนตัวอักษรไทยถูกต้อง อ่านง่าย มีช่องไฟ
มีวรรคตอน ตัวอักษรเสมอกัน วางพยัญชนะ สระ
และวรรณยุกต์ให้ถูกต้อง ตัวสะกดการันต์ถูกต้อง
และลายมือสวยงาม

ลักษณะการนั่งที่ถูกต้อง

๑. หันหน้าเข้าหาโต๊ะ
การนั่งเอียงอาจทำให้หลังคด

๒. แขนทั้ง ๒ ข้าง วางอยู่บนโต๊ะ ประมาณ
๓ ใน ๔ ของความยาวระหว่างศอกกับข้อมือ
พาดไว้กับขอบโต๊ะ ข้อศอกต้องไม่กางออก
หรือแนบตัวมากเกินไป

๓. กระดาษต้องวางให้ตรง
ไว้หน้าผู้เขียน

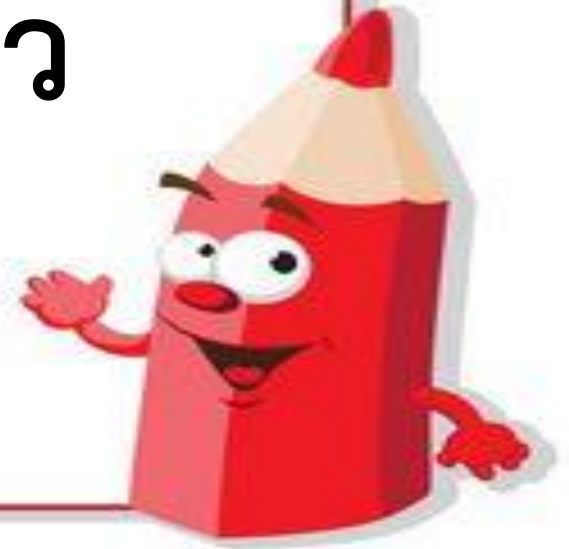

๔. จับดินสอหรือปากกาพอเหมาะ
ไม่แน่นเกินไป นิ้วชี้กับนิ้วหัวแม่มือ
จะประคองดินสอ หรือปากการ่วมกับนิ้วกลาง
มือจะพักอยู่บนนิ้วนางและนิ้วก้อย

๕. ขณะคัดลายมือ แขน มือ
และนิ้วมือจะต้องเคลื่อนไหว
ให้สัมพันธ์กัน

หลักการคัดลายมือ

๑. เขียนตัวอักษรให้ถูกส่วน ตัวอักษรตั้งตรง
การเขียนพยัญชนะไทยทุกตัวต้องเริ่มเขียนหัว
ก่อน ยกเว้น ก และ ฅ ซึ่งไม่มีหัว เว้นช่องไฟ
และวรรคตอนให้พองาม และวางเครื่องหมาย
ต่าง ๆ ให้ถูกต้องตามตำแหน่ง

๒. ขนาดของตัวอักษรโดยทั่วไปมีความกว้าง
เป็นครึ่งหนึ่งของความสูงไม่รวมหางและเชิง ยกเว้น
ข ข ข ซ กว้างเป็นครึ่งหนึ่งของตัวอื่น ๆ และ
ตัวอักษรที่เหมือน ๒ ตัวติดกัน ได้แก่ ณ ญ ฒ ณ
ตัวหน้ากว้างครึ่งหนึ่งของความสูง
ตัวหลังกว้างครึ่งหนึ่งของตัวหน้า

๑. สัตส่วนของตัว

อักษรแบ่งเป็น ๔ ส่วน

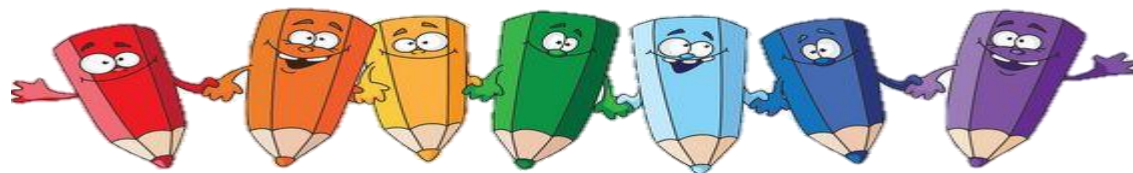
บน

๑๒๓๔

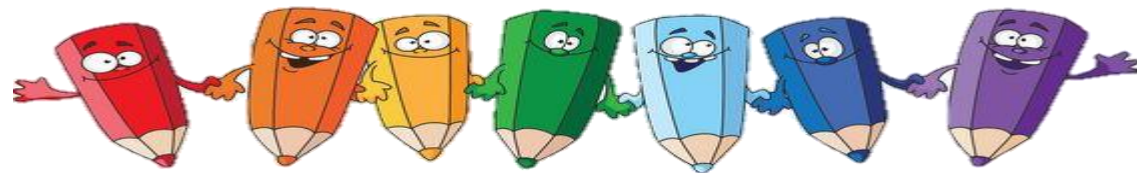
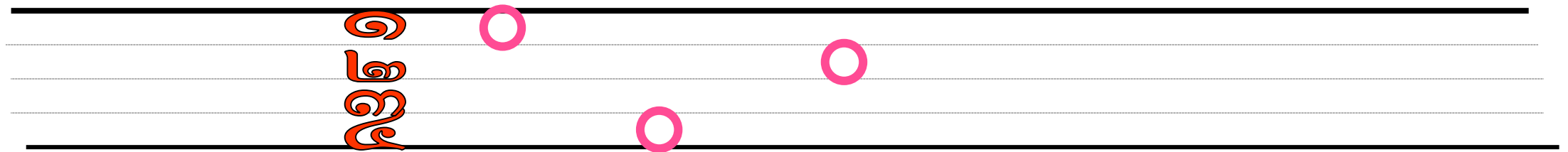
๑๒๓๔

ล่าง

๑๒๓๔

๒. ห่วงกลมมีขนาด ๑ ส่วน

๓. หัวของ ข ช เป็นหมวด

หักหน้าบนและ ฃ ฌ ฆ ๗

หัวหยัก - หัวโค้งหน้าบน

๔. เส้นที่ลากจากหัวตรงในแนวตั้ง

ยกเว้น ค ต จ ฐ ฒ ด ต ล ส

เป็นเส้นเฉียง

๕. เส้นบนหักมุมเป็นจั่ว
หรือเส้นโค้ง
มีขนาด ๑ ส่วน

๒. เส้นล่างตรงแนวเดียว
กับเส้นบรรทัด
หรือเป็นเส้นโค้งเล็กน้อย

๗. หาง ป ฟ ฝ เป็นเส้นตรง ยาวไม่เกิน ๓ ส่วน

๑๕๓

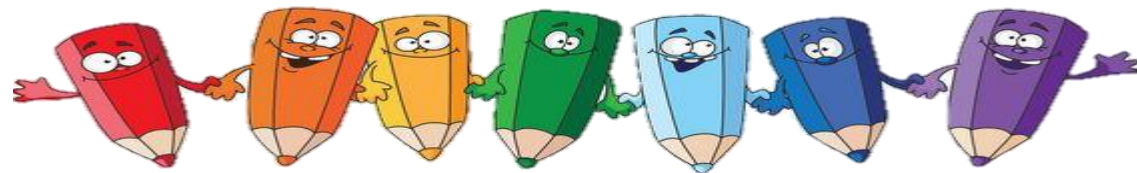
๑๕๑

๘. ส่วนหาง ช ซ ศ ส เป็นเส้นทแยงมุม
ยาวไม่เกิน ๓ ส่วน

๑๕๓

๑๕๑

๔. ส่วนล่างของ ฦ ฦ ฐ เลยตัวอักษร
ลงมา ๒ ส่วนและกว้างเท่าตัวอักษร

๑๑๑๑

๑๑๑๑

๑๐. เชิง ญ อยู่ในส่วนที่ ๑ ล่าง
และกว้างเท่าตัวหลัง

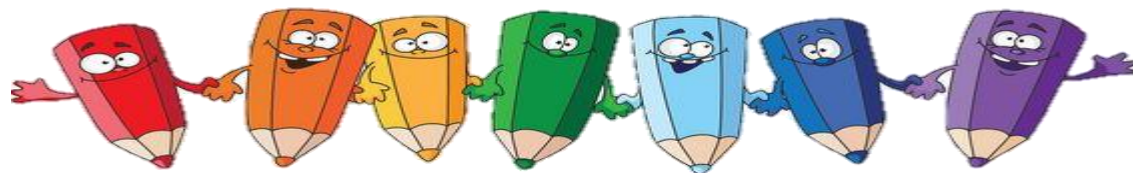
๑๑๑๑

๑๑๑๑

๑๑. ได้ ๒ อยู่ในส่วนที่ ๒

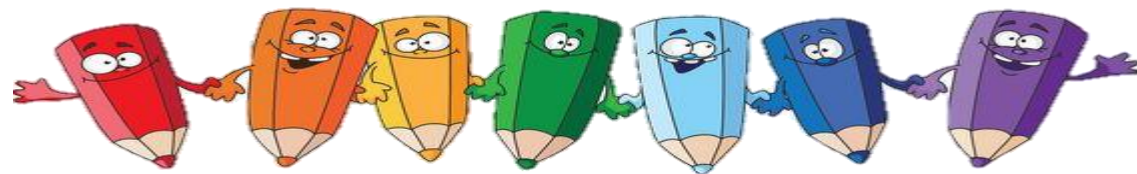
๑๑

๑๒. ขนาดของตัวอักษรโดยทั่วไป
มีความกว้างครึ่งหนึ่งของความสูง
ไม่รวมหางและเชิง

ยกเว้น ข ข ช ช
กว้างครึ่งหนึ่งของตัวอื่น ๆ
และตัวอักษรที่เหมือนสองตัว
ติดกัน ได้แก่ ณ ญ ฒ ณ

ตัวหน้ากว้างครึ่งหนึ่ง
ของความสูง ตัวหลังกว้าง
ครึ่งหนึ่งของตัวหน้า

๑๓. สระ ไ- ใ- โ-
สูงเลยตัวอักษรขึ้นไป
ไม่เกิน ๓ ส่วน

๑๔. สระ อุ อุ
อยู่ใต้ตัวอักษร
ไม่เกิน ๓ ส่วน

๑๕. สระและเครื่องหมายบน
ทุกตัวอยู่ที่ ส่วน ๒ และ ๓ บน

๑๖. ส่วนขวาสุดของสระ
วรรณยุกต์ และเครื่องหมายต่าง ๆ
อยู่ตรงกับเส้นของพยัญชนะที่เกาะ

ยกเว้นถ้าอยู่กับพยัญชนะ
ที่มีหาง ได้แก่ ป ฟ ผ
ให้เขียนสระ วรรณยุกต์ และ
เครื่องหมายเยื้องมาข้างหน้า

๑๗. สระ อี ลากขีดลงมา
แตะปลายสระ อี

๑๘. สระ อี

เขียนเหมือนสระ อี

เพิ่ม ๑ ขีดด้านใน

๑๙. สระ อี มีวรรณยุกต์
ให้ใส่วรรณยุกต์
ไว้ตรงกลาง

วิธีการคัดลายมือ

๑. อ่านข้อความที่จะคัดให้จบก่อนคัด
เพื่อทำความเข้าใจข้อความ

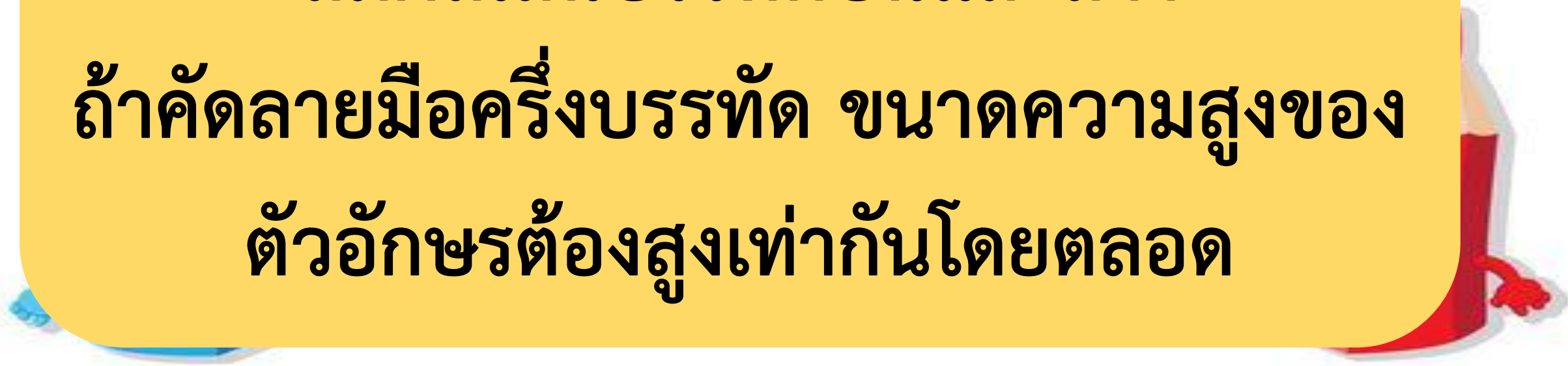

๒. คัดตัวบรรจงเต็มบรรทัด หัวอักษรต้อง

สัมผัสเส้นบรรทัดบนและล่าง

ถ้าคัดลายมือครึ่งบรรทัด ขนาดความสูงของ

ตัวอักษรต้องสูงเท่ากันโดยตลอด

๓. คัดตัวอักษรและข้อความ

ด้วยตัวตรงเสมอแนวเดียวกัน

ตัวอักษรไม่เอนเอียง โย้ไปข้างหน้าหรือหลัง

๔. เว้นระยะช่องไฟ ระหว่างตัวอักษรให้ห่างเสมอกัน

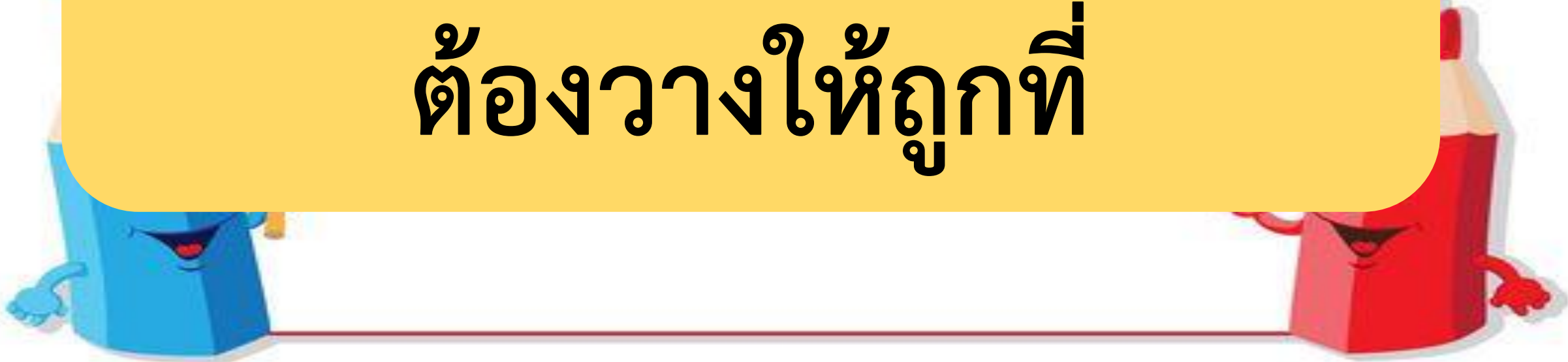

**๕. ถ้าเขียนผิดหรือจำเป็นต้องลบ
ต้องระมัดระวังเรื่องความสะอาด
ก่อนเขียนใหม่ ต้องลบรอยเก่า
ให้สะอาดเรียบร้อยเสียก่อน**

๒. สาระและวรรณยุกต์
ต้องวางให้ถูกที่

๗. ขนาดความกว้างความสูง
ของตัวอักษรและสระ
ต้องตรงตามแบบ

๘. ควรควบคุมอัตรา
ความเร็วในการเขียน
อย่าเขียนเร็วเกินไป

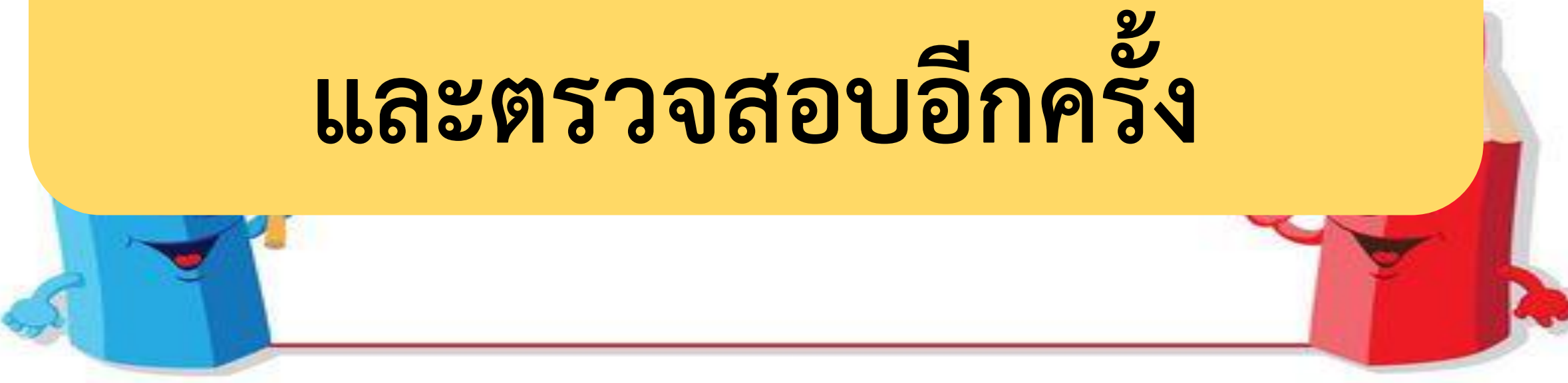
๙. ต้องระมัดระวัง

อย่าคัดให้ตกหล่น

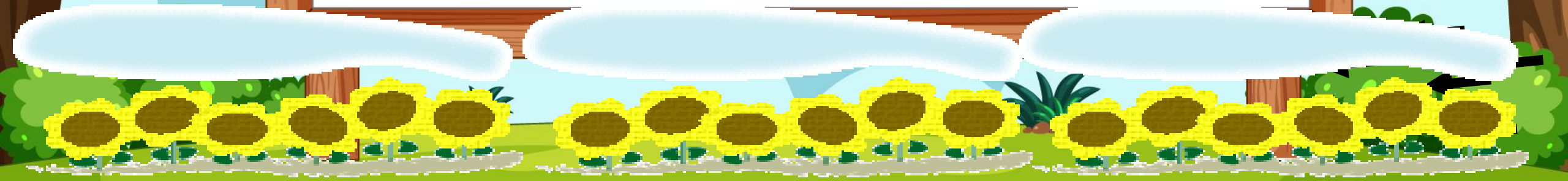
การเว้นวรรคตอนต้องถูกต้อง

**๑๐. เมื่อคัดจบต้องอ่านทบทวน
และตรวจสอบอีกครั้ง**

ความสำคัญ ของการคัดลายมือ

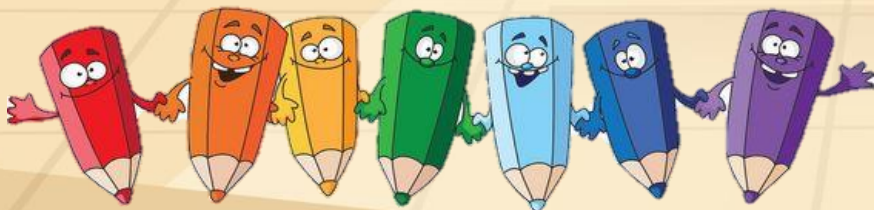

การคัดลายมือเป็นการฝึกสมาธิและความตั้งใจ
ฝึกความเป็นระเบียบ และความเป็นผู้มีศิลปะ
การคัดลายมือถูกต้องตามแบบอักษรไทย เป็น
การปลูกฝังให้เด็กมีความภาคภูมิใจในความ
เป็นชาติไทยที่มีตัวอักษรเป็นของเราเอง

ใบงานที่ ๗

เรื่อง การคัดลายมือ

ใบงานที่ ๗ เรื่อง การคัดลายมือ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ภาษาเพื่อการสื่อสาร
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การคัดลายมือ
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนคัดลายมือจากสำนวนไทยต่อไปนี้

๑. รักดีห้ามจั่ว รักชั่วห้ามเสา

๒. มือไม่พาย เอาเท้าราน้ำ

๓. ช้างตายทั้งตัว เอาใบบัวมาปิด

๔. ผักชีโรยหน้า

๕. ชิงกี้รา ชากี้แรง

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

บทบาทครูปลายทาง

๑. ครูให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนสงสัยหรือไม่เข้าใจ
๒. ครูอธิบาย เรื่อง การคัดลายมือเพิ่มเติม

บทบาทนักเรียน

๑. ใบงานที่ ๗ เรื่อง การคัดลายมือ
๒. เมื่อนักเรียนสงสัยหรือไม่เข้าใจให้สอบถามคุณครู
๔. ทำงานด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ
มีมารยาทการเขียน
ไม่ส่งเสียงรบกวนผู้อื่น

สิ่งที่ได้เรียนรู้ในวันนี้

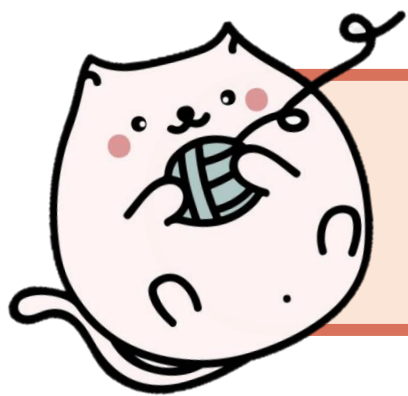
ทบทวนลักษณะทำนองที่ดี

ทบทวนหลักคัดลายมือ

วิธีการคัดลายมือ

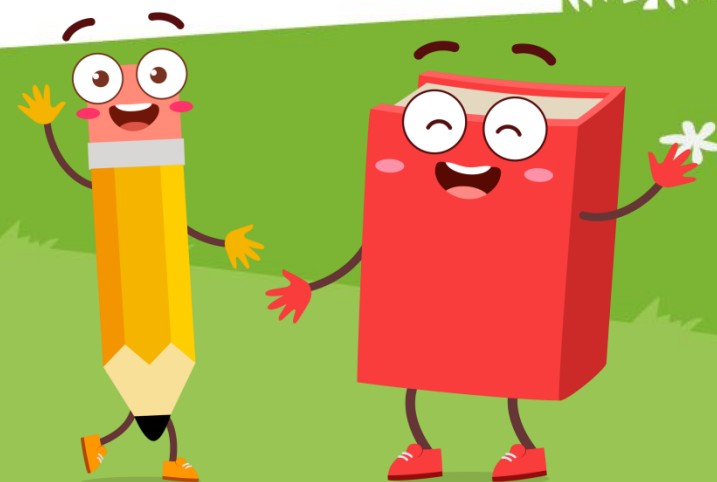
ความสำคัญของการคัดลายมือ

สิ่งที่ต้องเตรียมในครั้งต่อไป

๑. ใบความรู้ที่ ๖ เรื่อง การเขียนบรรยายภาพ
๒. ใบงานที่ ๘ เรื่อง การเขียนบรรยายภาพ
๓. ภาพธรรมชาติ

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การเขียนบรรยายภาพ

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

